

Перспективи подальших розробок у цьому напрямку. При наданні вітчизняними органами більш відкритого доступу до статистичних даних буде можливим і доцільним проаналізувати вплив макроекономічних показників України на вплив як окремих акцій, так і індексів українських фондових бірж та акцій, якими здійснюється торгівля.

Література

1. *Баумоль Б.* Секрети економічних показників : Приховані ключі до майбутніх економічних тенденцій та інвестиційних можливостей / Пер. з англ., За наук ред. Г.В. Григоращ. — Дніпропетровськ : Баланс Бізнес Букс, 2007. — 352 с.
2. *Даглас М.* Дисциплинированный трейдер / Пер. з англ. М. Волковой. — М. : Издательский дом «Евро», 2004. — 276 с.
3. *Найман Э.* Малая энциклопедия трейдера. — М. : Альпина Паблишер, 2008. — 486 с.
4. *Отнес Р., Эноксн Р.* Прикадной анализ временных рядов. / Пер. з англ. В.И. Хохлова, под ред. И.В. Журбенко. — М. : Мир, 1982. — 146 с.
5. <https://www.destatis.de/EN/Homepage.html>
6. <http://www.forextrade.ru/analytics/calendar/>
7. <http://www.fxwords.com/>
8. <http://www.forexfactory.com/calendar.php>

Статтю подано до редакції 21.03.12 р.

УДК 339.72

А. О. Куц, асистент
кафедри міжнародних фінансів,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ВАЛЮТНИХ ВІЙН

АНОТАЦІЯ. У даній статті розглядаються основні причини виникнення та наслідки «валютних війн», що в свою чергу відіграють головну роль у міжнародних валютних відносинах.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: міжнародні валютні відносини, валютні війни, кризова економіка.

АННОТАЦИЯ. В данной статье рассматриваются основные причины возникновения и последствия «валютных войн», что в свою очередь играют главную роль в международных валютных отношениях.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: международные валютные отношения, валютные войны, кризисная экономика.

ANNOTATION. In these examined the concept, causes and consequences «currency war», which became one of the most characteristic features of international monetary relations in the modern world

KEY WORDS: «currency war», international monetary relations, crisis economy.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день валютні війни відіграють значну роль у світовій економіці. Протистояння держав з метою встановлення оптимального курсу валют, для їх економічного зростання може призвести до суттєвих наслідків і ряду проблем які виникають з даного процесу. Для вирішення цих проблем необхідно використовувати найкращі варіанти компромісу між учасниками конфлікту, не зважаючи на те, що не обійдеться без оптимальних втрат, проте для економіки світу загалом наслідки були б менш негативними і мало б позитивний вплив.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню сутності валютних війн і проблем, які виникають у зв'язку з ними присвячено багато економічних досліджень таких вітчизняних учених, як П. Сивокін, Е. Мошонець, В. Мироненко, О. В'югін і багато ін.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогоднішній день словосполучення «валютна війна» стало досить актуальним і важливим виразом на світовій арені, тому що ті проблеми і наслідки, які вона несе за собою негативно впливають на світову економіку в цілому. Ці питання розглядалися світовими лідерами на саміті у Сеулі на початку листопада 2010 р., а також на жовтневих самітах Міжнародного валютного фонду. Тому вивчення сутності валютних війн, є досить важливим і актуальним питанням.

Взагалі термін «валютна війна» заявився у ХХ ст. але розповсюдженості він отримав після виступу міністра Бразилії Гвідо Мантего, який у кінці вересня 2010 р. зазначив, що валютні війни вже почалися. Він наголошував, що штучна девальвація стає глобальною стратегією для більшості країн. Також цю інформацію

підтвердив глава Міжнародного валютного фонду Домінік Строс-Кан, який наголосив, що такі війни дійсно можуть стати проблемою, і назвав цей шлях неперспективним, адже підтримка експорту за рахунок девальвації валюти в одній країні підштовхує до аналогічних дій і інших країн [2].

Для вирішення даної проблеми світові лідери намагаються об'єднати свої зусилля для ефективнішого розвитку як кожної краї окремо, так і для світової економіки в цілому. Починають створюватись різноманітні союзи, спільні програми розвитку, але на жаль сьогодні спостерігається зворотний процес, коли країни діють лише від власних інтересів і підтримка спільних дій у вирішенні головної задачі набуває лише формального характеру.

Причини виникнення валютних війн досить різноманітні. Наприклад розвитку торговельних війн завадило створення Всесвітньої торгової організації в 1995 році, яка значно зменшила вірогідність виникнення проблем у торговельній системі. Це свідчить про те, що правила поведінки у сфері міжнародної торгівлі та торговельно-політичних відносинах регулюються правилами Всесвітньої торгової організації, які постійно вдосконалюються, впроваджуються нові угоди, які враховують сучасні проблеми і питання.

Але коли країна перебуває в кризовому періоді перед нею виникають більш пріоритетні завдання, такі як вирішення внутрішніх проблем, а не вирішення глобальних питань. Країни починають застосовувати методи відсоткової війни та війни валют. Відсоткова війна-це зниження відсотків, але для країн, які досягли мінімально можливих відсоткових ставок, ще більше знижувати їх не мають можливості і бажання, тому навмисне знецінення власної національної валюти шляхом випущення додаткової емісії грошей. Саме такий варіант найчастіше застосовують країни для вирішення внутрішніх проблем, що тим самим призводить до конфліктів, які сьогодні мають визначення «валютні війни».

Валютні війни, за словами економістів, можуть мати дуже негативний вплив на міжнародну торгівлю. Ті країни, які не знижують свою грошову одиницю, будуть вимушені заборонити дешеві імпортовані товари з країн, які штучно утримують вартість своєї валюти, або вимушені будуть накладати додаткове мито. В даній ситуації страждає не лише торгівля, а й уповільнюється темп виходу з глобальної економічної кризи.

За допомогою інструментів валютного регулювання можна симулювати збільшення обсягів експорту та зменшення імпорту, що тим самим допоможе захистити національного виробника, і гармонізувати стабільність в державі.

Використання інструментів регулювання вартості валюти, як засобу для створення сприятливих умов для експортерів, так і для уряду країни, є оптимальним способом для держав-лідерів, які хочуть мати позитивний результат з своєї діяльності за нижчу ціну і без значних збитків вийти з теперішнього періоду кризи.

На сьогоднішній день вирішення валютного регулювання стає все більш актуальним, адже небезпечність для економічного прогресу в період загострення кризових явищ підвищується і має значний вплив як на розвиток кожної держави, так і на світову економіку в цілому.

Існує ряд факторів, які мають вплив на валютний курс:

- тимчасові або кон'юнктурні;
- довготермінові або структурні.

До тимчасових належать політичні, військові обставини, ажіотаж попиту на валюту, коливання ділової активності тощо.

До довготермінових або структурних належать стан платіжного балансу, рівень інфляції, різниця відсоткових ставок у різних країнах, зростання обсягу національного доходу, який може бути зумовлений підвищенням попиту на іноземні товари, що тим самим може призвести до витоку іноземної валюти.

У період валютних війн кожна країна проявляє егоїстичний настрій по відношенню до країн-суперників, оскільки в такій ситуації кожен має бажання забезпечити собі стабільність. Зокрема за словами директора-розпорядника Міжнародного валютного фонду (МВФ) Домініка Стросс-Кана на 7-му щорічному ялтинському форумі, їх повернення (валютних воєн) визнали керівники міжнародних економічних організацій [4].

За словами виконавчого директора фонду Блейзера Олега Устенка, те, що зараз називають «війною» поки що має доволі обмежене коло учасників. «З одного боку — Сполучені Штати Америки, які масово друкують свої грошові зобов'язання — долари і в яких колосальні проблеми дефіциту державного бюджету (він становить понад 10 % ВВП). З іншого боку, сильним гравцем є Європейський Союз, зокрема еврозона. Третім сильним гравцем виступає Китай зі своїм юанем і з величезним бажанням постійно

збільшувати експорт. Ну і позицію четвертого гравця на цьому полі бою займає Японія [1].

Тому, на мою думку, буде доречно розглянути більш детально економічну політику цих країн у тому контексті, як вони проводять валютне регулювання і який вплив мають на сьогодишню економічну ситуацію. Якщо брати господарську діяльність США, то можна зробити висновок, що ця країна займає домінуючу роль у глобальних економічних процесах сьогодення.

Вона перебуває на стадії виходу з кризи, про що свідчать економічні показники. На сьогодишній день достойну пару долару США може скласти євро, що в свою чергу призводить до двох потужних економік світу, які є найбільш дохідними серед інвесторів.

Значний вплив на валютні війни має так звана гра за курсом, яка дає змогу дешево купити державні боргові зобов'язання. Це ще одна причина, яка призводить країн-конкурентів розпочинати валютні війни.

Якщо розглядати Японію, як учасника валютних воєн, то її роль у протистоянні відображає курс єни щодо інших валют. Характерним для перепаду курсу єни є те, що ця валюта є достатньо стабільною, тому в період економічної нестабільності у світі слугує прилиском коштів інвесторів. Тому пара долар США та японська єна перебуває у не східному тренді. На мою думку Японія не є агресором, а скоріш виступає заручником ситуації, адже економічні наслідки валютних регулювань підвищують курс єни, що для такого масштабного експортера, як Японія не вигідно [8].

Лише одна країна у світі на сьогодишній період кризи розвивається шаленими темпами. Завдяки штучно заниженому юаню Китай експортує величезні обсяги продукції, оскільки внаслідок певним внутрішнім соціальним наслідкам, із-за невисокого рівня життя не в змозі поглинати таку величезну кількість продукції яка виробляється. Також Китай є досить інвестиційно привабливою країною, так як має дешеву робочу силу. В свою чергу всі ці внутрішні фактори в країні впливають на негативне сальдо не тільки ЄС, Японії та США, а і на інші країни. «Китайська влада проводила стрес-тест компаній, ході яких було з'ясовано, що: більшість установ мають рентабельність 3—5 %, так що зростання валюти КНР зробить більшість з них збитковими. Також було вказано на те, що підвищення курсу юаня на 1 % відповідно» [5].

В світовій історії вже спостерігалися схожі тенденції. Якщо взяти до уваги події у 1931 р. після падіння світових ринків, яке розпочалося в 1929 р., уряд Великої Британії, що на той час лідирувала на валютному ринку, зумів збільшити об'єм експорту, девальвувавши свою валюту на 30 %. Після такого ефективного прикладу більшість індустриальних країн почали застосовувати в своїй діяльності таку політику виходу з даних ситуацій. Лише США і Німеччина застосовували метод розвитку тарифних методів регулювання зовнішньої торгівлі. Що призвело до протистояння національних економік, і краху світової економічної системи.

Усі ці події вказують на економічну нестабільність у світі можливе виникнення не переломного моменту, коли відбувається перерозподіл економічної влади: «Таким чином інвестори вкладають свої кошти у дорогоцінні метали, рекордні ціни яких починають лякати, адже всім зрозуміло що така ціна зумовлена лише спекулятивними діями гравців [8].

Висновки з проведеного дослідження. Висновком даної статті може послужити той факт, що на сьогоднішній день світова економіка долає наслідки фінансової кризи, адже процес виходу з даної ситуації є досить довгим і кропітким процесом який вимагає злагоджених і продуманих дій зі сторони найпотужніших економік світу. Виникненню валютних війн послужив і той факт, що у посткризовий період країни отримали можливість самостійно виходити з кризового стану використовуючи різноманітні засоби стимулювання ділової активності у своїх країнах, у зв'язку з чим розв'язання загальносвітових проблем відійшла на другий план. Як показує історичний досвід послаблення національних валют є безперспективним. Ця процедура призводить лише до виникнення реальних конфліктів, що у свою чергу проявляється у негативних наслідках для всього світу. Тому державам необхідно застосувати всі можливості сили для спільного подолання проблеми та спробувати ставити пріоритети світової економіки вище власних потреб.

Література

1. *Сивокінь П.* Війна за валюту/Главред-Режим доступу: [//ua.glavred.info/artchive/2010/11/01/151154-2](http://ua.glavred.info/artchive/2010/11/01/151154-2).

2. *Базилевич В.Д.* Ігри з юанем // Finance.UA про гроші-Доступний з <http://www.news.finance.ua>

3. *Федорчук Д.* Про співвідношення понять «Інвестиції», «іноземні інвестиції» та «прямі іноземні інвестиції» // Підприємництво, гос-во і право. — 2003. — № 4. — С. 8—12.

4. *Івашина О.Ф.* /Валютні війни повертаються // Дзеркало тижня <http://www.news.finance.ua/news/39533>

5. *Черевань В.П., Румянцев А.П., Романенко А.Ф.* Міжнародна економічна діяльність. — К.: Видавничий дім «Слово», 2003. — С. 75—81.

6. *Рубцов Б.Б.* Современные фондовые рынки: учебн. пособие для вузов. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. — 926 с.

7. *Мироненко В.* Мир захлеснули валютные войны / В. Мироненко // Инвестгазета. — 2010. — № 40. — С. 36—38

8. *Шевченко В.Ю.* Глобальна мобільність капіталу та трансформаційні економіки // Банківська справа — 2004 — № 2. — С. 53—62.

Статтю подано до редакції 29.02.12 р.

УДК 339.138:339.13.021

В. М. Сидоренко, В. Г. Кравченко, доценти
кафедри інформатики,
М. В. Сидоренко, здобувач кафедри міжнародної торгівлі,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

МОДЕЛЮВАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ МАЛИХ І СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

АНОТАЦІЯ. Розглядаються сучасні підходи до моделювання маркетингових стратегій. Узагальнено існуючі підходи до прогнозування можливих змін в умовах функціонування ринків. Запропоновано підхід до побудови моделі багатокритеріального компромісу в умовах невизначеності ринків і вибору оптимальної маркетингової стратегії для малих і середніх підприємств.

КЛЮЧОВІ СЛОВА. Методи аналізу ситуацій, концепції та моделі стратегічного маркетингу, фактори ризику, альтернативи і критерії, алгоритм вибору, багатокритеріальний компроміс.

АННОТАЦИЯ. Рассматриваются современные подходы к моделированию маркетинговых стратегий. Обобщены существующие